

Forord

Hvorfor vokser noen steder, mens andre steder opplever at det blir stadig færre innbyggere? Dette er spørsmålet som forskningen min har dreiet seg om de siste 25 årene. I denne boka har jeg forsøkt å oppsummere resultatene fra denne forskningen, så langt. Det er ikke et spørsmål som vi noensinne får et endelig og helt presist svar på. Det er mange forhold som påvirker veksten til et sted. Mekanismene som bestemmer utviklingen er heller ikke nødvendigvis de samme over tid. Ikke minst dreier seg også om folks adferd, hvor de ønsker å bo og arbeide. Noen mønstre og mekanismer trer likevel fram, som vi kan bruke til å forstå mer av utviklingen. Når vi forstår drivkreftene bedre, er vi også i bedre stand til å påvirke utviklingen. Hvis vi kan forstå de grunnleggende drivkreftene, vil vi også kunne forutsi framtidig utvikling med større presisjon og lage bedre planer.

Denne boka er først og fremst skrevet til de som arbeider med å planlegge og utvikle steder, enten det er i kommuner, regioner, fylker, landsdeler eller i distriktene. De modellene vi skal beskrive i denne boka brukes av mange planleggere og utviklere som vi har arbeidet for i de siste årene. Uten den regelmessige kontakten som vi har med slike folk i praksisfeltet hadde vi ikke kunnet kommet så langt. Samtaler og diskusjon med folk som bruker forskningen vår i praksis har vært min største inspirasjon i dette arbeidet.

Flere av mine kolleger i Telemarksforskning har bidratt vesentlig i arbeidet. Lars Ueland Kobro, Hanna Storm og Marit Nygård var alle aktivt med da de første versjoner av attraktivitetsmodellen ble utviklet. I de siste årene har Didrik Vareide vært den viktigste bidragsyteren, både når det gjelder å videreutvikle modellen og ikke minst å utvikle digitale rapporter for brukerne. Det digitale rapportformatet gjør at vi nå har over 70 kontinuerlige rapporter for ulike steder liggende ute på nettstedet regionalanalyse.no. Digitaliseringen har gjort at både forskningen og formidlingen har blitt langt mer effektiv slik at vi kan nå ut til flere.

I 2018 utga vi bok «hvorfør vokser steder?». Også den ble utgitt av Cappelen Akademisk forlag. Temaet i denne boka er det samme som sist, men modellene våre er videreutviklet og forbedret siden siste bok. Noen av konklusjonene er også annerledes.